

WYCIĄG Z PROTOKOŁU rozprawy

Dnia 12 grudnia 2014 r.

w sprawie radcy prawnego Z. K.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Zabłocki (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Anna Kuras

(...)

Sąd Najwyższy postanowił:

na podstawie art. 430 § 1 kpk w zw z art. 518 kpk i w zw z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych pozostawić bez rozpoznania wniesioną kasację, a kosztami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 (dwudziestu) złotych obciążyć obwinionego.

Przewodniczący podał ustnie najważniejsze motywy rozstrzygnięcia.

Poinformował, że pisemne uzasadnienie postanowienia będzie wyłożone w sekretariacie Wydziału VI Izby Karnej w dniu 15 grudnia 2014 r.

UZASADNIENIE

Przed przystąpieniem do rozpoznawania nadzwyczajnego środka zaskarżenia wniesionego przez obrońcę radcy prawnego Z. K. należało z urzędu rozważyć granice jego dopuszczalności. W realiach procesowych niniejszej sprawy istotnego znaczenia nabiera bowiem zagadnienie zakresu uprawnień obwinionego do wniesienia kasacji w sytuacji, gdy nie wnosił on odwołania od orzeczenia Sądu I instancji. Stosownie do dyspozycji art. 520 § 2 k.p.k. (mającego odpowiednie zastosowanie

w postępowaniu dyscyplinarnym radców prawnych – art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 o radcach prawnych - Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.), kasację od orzeczenia sądu odwoławczego może wnieść strona, która zaskarżyła orzeczenie sądu I instancji albo strona, na której niekorzyść zmieniono orzeczenie przez nią nie kwestionowane. W tym drugim wypadku jednak, uprawnienie tej strony do wniesienia kasacji jest ograniczone do możliwości zaskarżenia jedynie tej części orzeczenia sądu odwoławczego, która zawiera rozstrzygnięcie zmieniające w sposób niekorzystny dla tej strony orzeczenie Sądu I instancji lub podnoszenia zarzutu wystąpienia uchybień przewidzianych w art. 439 k.p.k. Stanowisko to jest ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego od chwili przywrócenia instytucji kasacji do polskiej procedury karnej (por. m.in. wyrok z dnia 25 lipca 1996 r. V KKN 61/96 OSNKW 1996, z. 9-10, poz. 68, postanowienie z dnia 23 stycznia 2001 r. V KKN 628/98, LEX Nr 47739, postanowienie z dnia 8 marca 2005 r., V KK 451/04, LEX nr 148188, postanowienie z dnia 15 lutego 2007 r. V KK 22/07 OSNwSK 2007/1/449, postanowienie z dnia 29 października 2013 r. III KK 378/13 LEX Nr 1391275).

Ponadto, w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym radców prawnych, przepis art. 62³ powołanej wyżej ustawy korporacyjnej otwiera uprawnionym podmiotom drogę do wystąpienia z nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia z powodu rażącej niewspółmierności orzeczonej kary dyscyplinarnej, która to podstawa – na gruncie tego postępowania – jest traktowana samodzielnie.

W niniejszej sprawie odwołanie od orzeczenia Sądu I instancji wniósł jedynie Minister Sprawiedliwości i ograniczył je tylko do rozstrzygnięcia o karze. W tej części również sąd odwoławczy dokonał zmiany orzeczenia, przy czym zmiana ta nastąpiła na niekorzyść obwinionego Z. K.. Zatem, ten właśnie zakres zaskarżenia i dokonanej zmiany, tj. część orzeczenia o karze wymierzonej obwinionemu oraz przesłanki wymienione w art. 439 k.p.k., wyznaczały obecnie granice kasacji dostępnej dla obwinionego. Niedopuszczalne było więc w ogóle skierowanie jej w odniesieniu do rozstrzygnięcia o winie tak, jak to określił skarżący.

Ponadto, w nadzwyczajnym środku zaskarżenia wniesionym przez obrońcę Z. K., jako podstawowy postawiono zarzut naruszenia prawa materialnego przez przyjęcie, że zachowanie obwinionego wyczerpuje znamiona deliktu dyscyplinarnego, wskazano

na błąd w ustaleniach faktycznych dotyczących przypisania mu przyjęcia pełnomocnictwa od pokrzywdzonych oraz powołano się na bliżej niesprecyzowane naruszenie prawa w związku z błędem w ustaleniach faktycznych. Treść tych zarzutów jednoznacznie przekonuje, że zupełnie nie mieszczą się w zakresie zaskarżenia dostępnym dla obwinionego w drodze kasacji. Kontestowanie – na obecnym etapie procesu – rozstrzygnięcia o winie w sytuacji, gdy zakresem kontroli odwoławczej była objęta jedynie część orzeczenia dotycząca kary oraz okoliczności uwzględniane z urzędu, co do których brak jest również obecnie jakichkolwiek zarzutów sprawia, że w istocie kasacja wniesiona przez obrońcę Z. K., jest w tej części skierowana przeciwko orzeczeniu Sądu I instancji, wobec czego w świetle dyrektywy zawartej w art. 519 zd. pierwsze k.p.k. – nie podlega rozpoznaniu.

Odnotować przy tym trzeba, że na gruncie regulacji zawartej w przepisach powołanej wyżej ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w postępowaniu dyscyplinarnym dopuszczalne jest wniesienia kasacji także z powodu rażącej niewspółmierności kary. Zarazem, można bronić poglądu, że w świetle domniemania wynikającego z art. 447 § 1 k.p.k. stosowanego odpowiednio (art. 74¹ ustawy o radcach prawnych) w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym radców prawnych, środek odwoławczy co do winy uważa się za zwrócony przeciwko całości orzeczenia. Nawet jednak gdyby uznać, że pomimo wadliwego skierowania kasacji w odniesieniu do rozstrzygnięcia o winie radcy prawnego Z. K., zaskarżone zostało orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego również w części dotyczącej wysokości kary określonej przez sąd odwoławczy, to odnotować trzeba, że w odniesieniu do tej kwestii w nadzwyczajnym środku zaskarżenia nie postawiono żadnych zarzutów ani nie przedstawiono argumentów przeciwstawiających się ocenom, którymi uzasadniono podwyższenie wymiaru kary. Przedmiotowa kasacja nie wskazuje bowiem ani na jakiegokolwiek naruszenie prawa dotyczące zastosowanej represji dyscyplinarnej, ani też nie odnosi się do zagadnienia jej współmierności. Tym samym nie sposób przyjąć, aby została ona wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, bądź z powodu rażącej niewspółmierności wymierzonej kary, jak tego wymaga przepis art. 523 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych. Oznacza to, że w rzeczywistości została ona wniesiona z innego powodu niż dopuszczony

przez ustawodawcę jako podstawa nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Zatem, również w tej części kasację obrońcy obwinionego należało pozostawić bez rozpoznania, ponieważ pozostawała ona poza granicami zakreślonymi w przepisach art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k., a w szczególności art. 536 k.p.k.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

aw